Тадићев чекић

Пише: Дарко Велимировић
петак, 05 јун 2009 20:34

Када у друштву с нагомиланим и наталоженим проблемима, какво је свакако и наше, на те исте проблеме нема ко да укаже или и оном ко на њих указује, из ових или оних разлога, недостаје легитимитет за тако нешто, онда то није знак да су проблеми решени, да ће се сами од себе решити или да их нема. Ову просту логичку конструкцију власт у Србији упорно жели да гурне под тепих и то све заједно с оним горепоменутим проблемима друштва у коме живимо. Како бих поткрепио ову тврдњу послужићу се примером проблема званим „Косово и Међународни суд у Хагу“. Верује ли ико озбиљно, од актуелне политичке елите и власти у Србији, да ће се проблем државе или ако више волите „јужне српске покрајине“ Косово, решити, или бар за милиметар приближити решењу – после доношења повољне или неповољне пресуде по Србију? Доношење позитивне пресуде по Србију, свакако би подстакло одређен број теоријско-правних, филозофских, па чак и кафанских расправа на тему постојања суверенитета и територијалног интегритета држава у XXI веку, које би се с пуно жара водиле у домаћој јавности, а с много слабијим интензитетом и у интернационалној. Косово би, по свему судећи, и даље остало ван правног система републике Србије. Уколико одлука по српске жеље и хтења буде негативна, такође би се покренуо онај низ горенаведених расправа, с тим што би овдашња власт пред бирачима кривца за губитак спора пронашла у међународним притисцима на суд и, како је већ унапред најављено од стране овдашњих владиних званичника, тај суд у Хагу и његове одлуке не би признавала. Не треба ни напомињати да би и у том случају Косово остало ван домашаја правног система Србије. Наивно је веровати да овдашње власти у то нису упућене, као што је наивно веровати да ће било каква одлука суда у Хагу донети или одузети Србији већ одузето Косово. Дакле, цела игранка са судом у Хагу требало би, по свему судећи, да овдашњој власти „олакша живот“ и један горући проблем, као и да његово „решење“ замрзне на један одређен временски период, што не само да доказује да овдашња власт бежи од проблема, него и да свесно њиме манипулише.

Погледамо ли тренутни српски буџет и економску ситуацију у Србији, као и микро и макро економске планове актуелне власти, видећемо да готово исти образац који је примењен на решавање проблема званог Косово примењује чак и у економији! Наиме, власт упорно буџетски дефицит попуњава зајмовима и кредитима, све бежећи од проблема званих вишак запослених у државном апарату или банкротство привреде. Наивно је веровање које с осмехом на лицу проповедају овдашњи владини економисти да су кредити и зајмови, под ма како по нас повољним каматама и условима отплате, у ствари – врста поклона, готово као у доба „златних седамдесетих“ у Титовој Југославији, кад се могло исто толико лако добити (испоставило се скоро бесповратни) кредит колико се лако могла дићи викендица на некој од периферија већих градова. Да се заиста жели решити проблем српске привреде и економије, онда се сигурно паре не би улагале у крпљење рупа у буџету већ у побољшање услова за функционисање те исте привреде и економије. Улагањем пара у буџетске рупе само ће се на неко време

одложити суочавање с проблемом, слично као и с питањем међународног суда у Хагу и с Косовом.

Пребацимо ли се на политички терен врло лако ћемо приметити да и ту актуелна власт бежи од решавања проблема, наравно уз непромењени образац понашања. Постоји ли у демократском друштву други, легитимнији механизам исказивања воље гласача од избора? Ма колико били скептични, злонамерни, чак и цинични према демократији, морамо се сложити да не постоји. Постоји ли у демократском друштву други, бољи вид заступљености и представљања воље гласача од народних посланика? Ма какве год ми примедбе имали на те посланике, одговор је већ унапред познат и то на основу искустава демократских друштава цивилизације којој припадамо. Шта друго значи одговор власти у Србији на тему избора који гласи: “избори су скупи и непотребни“, или парламента: „Парламент је неефикасан и гломазан“, осим одбијања власти да се суочи с демократском процедуром, у чему ће вероватно и успети на одређено време, као и по питању Косова или економских проблема, али суштински неће решити питање даљне демократизације земље у којој живимо. Слично је и с питањем криминала и корупције где се, кад ствар постане критична, а како би се умирила јавност – ухапси један председник општине, кад постане још критичнија најави хапшење више председника општина, а кад постане још критичнија – одустаје се од хапшења неколицине председника општина и креће се у најаве хапшења „неких“, који пак можда јесу а можда и нису председници општина. Верује ли ова власт да се проблем корупције решава хапшењем председника општина? Наравно да не, али чврсто верује да ће бар на неко време моћи да побегне од решавања пред њу постављених питања. Слично је са здравством, или нпр... борбом за заштиту људских права здравствено угрожених. Ни сама власт, а грађани још мање, не могу да поверују да се проблем српског здравства решава тако што се отпусти несавестан доктор или скрајне свештеник који чврсто верује да се средњевековним методама истерује дрога из људског организма.

Наведеним обрасцем, поред србијанске власти данас, служила се још и нордијска митологија, с тим што су тамо „празне приче“ имале за циљ скраћивање дугих поларних ноћи, а у Србији се тај драматуршки обрт користи не би ли се продужило још мало на власти. Кад се појави неко наднаравно „страшно биће“ од кога се сви боје и чије се присуство међ масом тешко подноси, у овом случају нпр. проблем у економији или по која „анђама“ звана Косово или избори. Онда се у сред села појави бог Тор или неко од његових „ортака с баскета“ и својим моћним чекићем обесмисли или на привремено уклони утвару. Готово на исти онај начин на који се тренутно од стране актуелне власти жели обесмислити нпр. питање Косова и међународног суда, проблем звани избори, и сл. Наравно да нису у праву они који еру Слободана Милошевића и еру Бориса Тадића на челу Србије покушавају да поистовете, давајући им слична или иста својства или сличне или исте префиксе. За разлику од Слободана Милошевића који је одбијао чак и да призна постојање проблема, па смо нпр. стицајем околности живели у Југославији, чак и у времену кад је њено постојање било доведено до апсурда, Тадић уочава

проблеме који су присутни у друштву, али их не решава на добробит друштва него нуди имагинарна или непримерена решења.

Наравно да сам у горњим редовима намерно персонализовао одговорност за решавање и нуђење одговора на постављена питања пред којима се налази овдашње друштво, али не својом вољом или пак жељом да будем некоректан, необјективан или шта слично према самом председнику. Није мали број изјава актуелног председника, које се могу пронаћи у медијској документацији, у којима се председник позива на вољу бирача, у којима председник подсећа да су политичари ту да решавају проблеме грађана а не да стварају нове или популистички нуде ирелевантна решења. Такође није мали број изјава Бориса Тадића у којима он на себе лично прихвата одговорност за нешто или у име нечега. Као доказ да је Борис Тадић спреман да преузме одговорност, не само у своје него и у име партије којом руководи, може се приложити и чињеница да је, за разлику од Слободана Милошевића, Тадић не само председник Србије него и странке. Слутећи да ће се питање одговорности за вођење актуелне политике у Србији кад тад отворити, можда је боље то урадити пре него што питање те исте одговорности не постане толико снажно и моћно да овдашња власт реагује тако што ће из џепа извадити онај горе описани чекић и почети да нас убеђује у тезу да нам политичка одговорност није преко потребна, јер је скупа - попут парламентарних избора, да није неопходно решење за проблем политичке одговорности тражити у Србији на изборима – већ уз помоћ неке међународне необавезне арбитраже – слично начину на који се „решава“ Косово... Црта између демократије и „демократског тоталитаризма“ понекад се може и неприметно прећи – онда се чекићи мењају другим политичким алаткама.